

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

เพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์
 ครูอนุชา อินทร์พ่วง

ทบทวน

ความรู้

ฟังเพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมลูกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขับร้องโดย นางกฤษณา วรรณสุทธิ

ผู้ชนะเลิศการขับร้องเพลงกล่อมลูก ๔ ภาค พ.ศ. ๒๕๔๗

ประเภท ประชาชน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง เพลงกล่อมลูก ๔ ภาค

ขับร้องโดย นางกฤษณา วรรณสุทธิ์

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=s2AoK1KI-P4>

คำถามจุดประกายความคิด

จากเพลงกล่อมเด็กที่นักเรียนฟัง
เป็นเพลงกล่อมเด็กภาคใด

คำถามจุดประกายความคิด

นักเรียนสังเกตจากอะไร
จึงคิดว่าเป็นเพลงกล่อมเด็ก
ภาคอีสาน

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงกล่อมเด็ก มักมีใจความแสดงถึงความรักใคร่ห่วงใย
ลูก ซึ่งความรักและความห่วงใยนี้ แสดงออกมาในรูปของ
การทะนุถนอมกล่อมเกลี้ยงเก้บเด็กไว้ใกล้ตัว บทเพลงกล่อม
เด็กจึงเป็นบทเพลงที่แสดงอารมณ์ ความรักความผูกพัน
ระหว่างแม่ลูกซึ่งแต่ละบทมักแสดงถึงความรัก ความอาทร
ทะนุถนอม ที่แม่มีต่อลูกอย่างซาบซึ้ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคอีสานได้
๒. วิเคราะห์เนื้อหาเพลงกล่อมเด็กภาคอีสานได้
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของเพลงกล่อมเด็ก

เพิ่มเติ่ม

ความรู้

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

เพลงกล่อมเด็ก ใช้เพื่อกล่อมเด็กให้นอนหลับ
มีท่วงทำนองการขับที่ช้า ๆ เนิบ ๆ เพื่อชวนให้ง่วงนอน

เพลงกล่อมเด็ก ถ่ายทอดความอาทรห่วงใยออกมาทาง
เสียง ช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่นใจ ตลอดจนวิถีชีวิตตามที่
ปรากฏในเพลง อีกทั้งยังช่วยให้เด็กคุ้นเสียงมนุษย์ซึ่งเป็น
โอกาสอันดีสำหรับการเรียนรู้ภาษา

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

๑. การขับร้องเป็นธรรมชาติ บอกความจริงใจ ความสนุกสนาน และสอดคล้องกลมกลืนกับเครื่องดนตรีประจำท้องถิ่น คือ แคน

แคน

ขอบคุณรูปภาพ จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ที่มา : เฟซบุ๊ก ภูแคน ไทบ้านผู้สร้างงานศิลป์

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

๒. ขึ้นต้นด้วยคำว่า “นอนสาหล่า”
หรือ “นอนสาเต๋อ” หรือ “นอนสาแม่เยอ”

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

๓. มีทำนองลีลาเรียบง่ายช้า ๆ และมี
กลุ่มเสียงซ้ำ ๆ กัน ใช้ถ้อยคำมีเสียงสัมผัส
คล้ายกลอนสุภาพ

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ลักษณะของเพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

๔. ใช้คำสั่งสอนด้วยความรักความผูกพัน
ที่แสดงสภาพสังคมด้านต่าง ๆ เช่น
ความเป็นอยู่ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

เอ๋อ เอื้อ เออ เฮอะ เออ เอื้อ เออ...

นอน...สาหล่าหลับตาแม่สิกล่อม

นอนอุ่นแก้ว นอนแล้วแม่สิกวย

เอ๋อ เอื้อ เออ เฮอะ เออ เอื้อ เออ...

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

แม่ไปไฮ่หมกไข่มาหา
แม่ไปนาจีปلامาป้อน
แม่เลี้ยงหม่อนนอนอยู่สายไหม
ให้เจ้าหลับไว ไว ดังคำแม่ว่า

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

น้ำอยู่ท่าฟีนอยู่ในดอน

แม่ลีไปเก็บหม่อน จ้วควายกะคาคอก

มีฝักหลอกเต็มดังหลายอัน

สาวบ่ทัน จักลีเป็นแม่บี้

คอกวัว

ขอบคุณภาพจาก เฟซบุ๊กกลับบ้าน ไปเลี้ยงวัว

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

แม่จกสิบอกให้ ฮู่ฮ่อมทางไป
ให้เจ้าหลับไว ไว อย่าตึง อย่าแอ่ว
เอ่อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ
ไผ่บ่นอน แมงซอนสิกัดแค้น

แมลงชอน

แมลงจิ๋มชอน

ขอบคุณภาพจาก กลุ่มอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม
ที่มา : <http://www.siamensis.org/webboard/topic/36692#!>

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ฝาบ่แอ้ม แมงน้อยลิตอดตา
สาวไปไฮ่ หละซี้ควายเขาลา
สาวไปนา ซี้ควายเขาตู้
ขาหนึ่งคู้ ขาหนึ่งเหยียดชอย

เพลงกล่อมเด็ก ภาคอีสาน

ขาหนึ่งลอย ขาหนึ่งคู่เข้า
แมวโพงเป้าในสวนฮ้องม่าว
ฝันเชือกคาวมาคล้องคอแมว
แมวลีตาย ฮ้องม่าว ม่าว ม่าว

แมวโพงเข้า
แมวตัวผู้ขนาดใหญ่ น่ารักแล้ว

เพลงกล่อมลูกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขับร้องโดย นางกฤษณา วรรณสุทธิ

ผู้ชนะเลิศการขับร้องเพลงกล่อมลูก ๔ ภาค พ.ศ. ๒๕๔๗

ประเภท ประชาชน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง เพลงกล่อมลูก ๔ ภาค

ขับร้องโดย นางกฤษณา วรรณสุทธิ์

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=s2AoK1KI-P4>

คำถามจุดประกายความคิด

จากเพลงกล่อมเด็ก
ภาคอีสานสื่อให้เห็นถึงอะไร

คุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

๑. เพลงกล่อมเด็กมีหน้าที่กล่อมให้เด็กหลับโดยตรง ดังนั้นจึงเป็นเพลงที่มีทำนองฟังสบาย แสดงความรักใคร่ห่วงใยของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก

คุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

๒. เพลงกล่อมเด็กช่วยในการสอนภาษา
เพื่อให้เด็กออกเสียงต่าง ๆ ได้โดยการหัด
เลียนเสียงและออกเสียงต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น

คุณค่าของเพลงกล่อมเด็ก

๓. ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ การดำเนินชีวิต การทำมาหากินของสังคมตนเอง การสร้างค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งการระบายอารมณ์และความในใจของผู้ร้อง

ปฏิบัติ

กิจกรรม

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๓ เรื่อง
รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำ
ใบงานให้นักเรียนเข้าใจ
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมและ
ให้ความช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจง
การทำใบงานที่ ๓ เรื่อง
รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน
เมื่อส่งสั้ยให้ยกมือถาม
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม
ในใบงาน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพลงกล่อมเด็กภาคอีสานจะใช้เครื่องดนตรีชนิดใดประกอบการร้อง

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๒. จากเนื้อร้อง “แม่ไปไฮ่หมกไข่มาหา แม่ไปนาจีปلامาป้อน” แสดงให้เห็นวิถีชีวิตคนอีสานอย่างไร

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๓. เพลงกล่อมเด็กมีคุณค่าอย่างไร

สรุป บทเรียน

เฉลย

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพลงกล่อมเด็กภาคอีสานจะใช้เครื่องดนตรีชนิดใดประกอบการร้อง

แคน

เฉลย

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๒. จากเนื้อร้อง “แม่ไปไฮ่หมกไข่มาหา แม่ไปนาจีปلامาป้อน” แสดงให้เห็นวิถีชีวิตคนอีสานอย่างไร

คนอีสานมีอาชีพกสิกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา เมื่อไปนาก็จะหาอาหารมาด้วย

เฉลย

ใบงานที่ ๓ เรื่อง รอบรู้เพลงกล่อมเด็กอีสาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๓. เพลงกล่อมเด็กมีคุณค่าอย่างไร

๑. ช่วยให้เด็กนอนหลับ

๒. แสดงความรักของแม่ที่มีต่อลูก

๓. ช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษา

๔. แสดงวิถีชีวิตคนในท้องถิ่น

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง

เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

๒. ใบงานที่ ๔ เรื่อง

รอบรู้เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

บทเรียนครั้งต่อไป

เพลงกล่อมเด็กภาคเหนือ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

